

ÜLÖK AZ ÉLET HEGYÉN.

*Az élet hegyén rajt ülök,
köröttem zajgó torna dül.
Ülőhelyemből majd kilök
az Élet árja. — Forr vadul
a vásári zaj: Pénz zenél,
becsület, erkölcs porba hull,
a legtöbb orzott pénzen él
és búja, gondja borba fül.*

*Ülök én csöndes hallgató
és szólnom rájuk nem lehet,
mert butaságuk balga tó
s befül, ki Istent emleget.
Titkon vesz mind és titkon ad,
minden, mi szép: csak tarka lom!
Eladni lelkét, itthonát
nem lesz több ily jó alkalom.*

*Megy mind az arany-hídon át,
lelkükben semmi tartalom.
Megy addig, amig nincs tovább
s elfogy a felkapart halom.
Itt Isten: a dús martalék,
ki, mit a hídon áthozott
s lelkén nincsen bú-marta lék,
annak, ki százszor átkozott.*

*Az Ártatlannak pokla ez,
kinek a lelke tiszta tó
s aki már jót csak lopva tesz,
mert jövője sem biztató,
s ki, míg százazrek vesznek el,
az egyivású cimborák;
a tetőn némán vesztegel,
szürcsölve Almok színborát.*

*Ki bírja sorsát emberül,
mint szüklalelkű Szokratesz,
s kit a kísértés elkerül;
e képhez lassan szokva lesz.
Magszokja már és unalom
keres lelkébe búhelyet,
s nem őrlí már a bú-malom,
ha közönyt hordoz bú helyett.*

*megy, mint vak éjbe gőzhajó
s már megvakul, ha napba lát
s látva, hogy úgy sem győz, ha jó;
nem tékozolja nappalát.
A jóknak mind egy sorsa lesz,
— örömré bár igen kevés,
s vigasznak is csak morzsa ez:
a bölcs, krisztusi szenvedés!*

Serestély Béla.

„Ivánkő.”

(Hegyaljai népmonda adataiból.)

Irta: Gé.

A bényei földesúr, Sólyom Iván, otthon ülő ember volt. Abban az időben különben senkinek sem telhetett nagy gyönyöröse az utazgatásban, mivel hogy török martalócok, császári zsebrákok és magyar szegénylegények tették bizonytalanná a pénzt és életet. Nagy sora akadt azonban Sólyom Ivánnak. A családnak utolsó sarja volt a szépséges virágszál, Magita, akit felesége korai halála óta féltő gonddal, rajongó szeretettel nevelt. Most, hogy a leány ime eladósorba került, elhatározta fiasítását. Egészen a császárig kell emiatt instálgatnia, de erre is ráadta öregedő fejét.

Egyedül még sem mert neki vágni a hosszú utnak. Meg is szólította a szomszédos kurta nemest, a deli Kaszás Nagy Jánost.

— János öcsém, láttad-e már a császár rezidenciáját?

— Nem biz' én! De semmi porcikám nem is kívánja, — válaszolta elfojtott keserőséggel a dalia.

— Jó, jó! Ha a császárt nem szereted, mást nézel majd helyette. Van ott látni való bőven. — Az a sok gyönyöröseges dáma . . .

— Azokért meg éppen egy lépést sem teszek, — vágott hirtelen szavába János.

— Mit tudod te azt?! Hiszen még álmodban sem láttál olyan csudaszép fehérsépet, aminő Bécsben garjadájával lovagol, kucséroz, táncol, s kelletti magát. És szívesen fogadják ám a magyar vitézeket!

— Ott vágjon beléjük a sístergő istennyila! — mormogta inkább csak saját magának János, azt sem árulva el, kikre gondolt: a dámákra avagy a vitézekre. Az is kitelhetett tőle, hogy az ilyen pásztorórák mindkét nembeli szereplőjét nem átalotta volna egy kalán vízbe beléfojtani.

A hosszas rábeszélésnek azonban még sem tu-

dott — vagy nem is alkart — ellenállani. Gondolnia kellett arra is, hogy Magita édes apjának hajlandóságát is meg kell nyernie, mert különben soha sem lehet az övé az, akiért minden pillanatban szívesen ontaná szíve véréit.

Sólyom Iván tavaszra gondosan fölkészült a hosszú utra. Legföltettebb kincsét, Magitát, a szomszéd Tállya urára, neki gyerekkori jó barátjára, Karancsy Györgyre bizta, akiről föltehetette, hogy a török martalóc csapatokat is féken tudja tartani.

De alig tette ki lábát Sólyom Iván meg Nagy János, egy nagy martalóc csapat váratlanul rajta ütött a Sólyom portán. Az általános fejvesztettség, sikongás és zür-zavar közepette csak Magita tartotta meg hidegvéréit. Időt kellett nyernie, hogy Karancsyt a veszedelemről értesíthesse. Radomán és Hafiz, a két ifju martalóc vezér önkéntelenül is segítségére volt neki ebben, mert bajtársi egyezségük alapján szabad választást engedtek neki, melyiket válassza közülök párjának. Azt ugyanis egészen természetesen tartotta mindenki, hogy a fölprédált uradalom legnagyobb kinese Magita, akin azonban a két vezér egyenlően nem osztozhatott.

— Ha már választanom kell közületek, — mondta egykedvűséget színelve a leány, — engedjétek meg, hogy ezt bizonyos föltételekhez kössem. Legelső sorban azt kívánom, hogy abból a gönczi átalagban levő aszúból, melyet édes atyám születésekor tett el és lakodalmamra tartogatott, egy-egy pintet megigyatok. Ezt a korán sem tilthatja, mert hiszen az nem is bor, hanem szörbet-nektár. S megvaldom, ezt azért kívánom, mert aki ebből az italból iszik, leveti külső álarcáját, s valódi mivoltában mutatkozik. Keresztény leány pedig csak úgy tud egy férfi igazí párja lenni, ha azt megismeri.